

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ปีป่าหมู
สรรพคุณ	แก้ตุ่นแม่เจ়ง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบคำแล้วคั่วพออ่อนแล้วนำไปประกอบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ปีป่าอ้อย
สรรพคุณ	แก้ท้องเสียในเด็ก แก้ผิดเดือน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกตันต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	บันขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ปูกอ
สรรพคุณ	รักษาญูกเลือด แก็บิด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกแข่ดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ปู้ดะยะ [เล็บมีอนาง]
สรรพคุณ	ขับพยาธิ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	เชิงเขา ใกล้ลำหัวย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พระกู [ผักกุ่มบก]
สรรพคุณ	รักษาอาการปวดหน้าผากหรือคิว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:	ยอดตำพอก
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบ夷และป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

พระโකะ [กุ่มบก]
แก้วงเวียนครีเมะ
ใบนำໄปเเพะประคบ
ป้าดิน夷า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

พระนูโก [นางແຍ້ມ]
แกີພິດເດືອນ
ตົມອນ
ປໍາດິບເຫາ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

พระລືອງ່ອ, ພັກເຮອ [ຜັກເດີນ]
ແກ້ຂ້ອເຄີດ ບໍາຮູງໂລທິດ
ທັງຕັນຕຳພອກ , ກິນສົດເປັນອາຫາ
ທີ່ມີນໍາລະອະແຄະແລະຫຸ້ນ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

พระหน่อยໄລ
ແກ້ປວດແສບນິ້ວມືອນິ້ວເທົາ
ແກ້ຝຶກເສບ
ໃບ ທັ້ງຕັນ ປະກົບດຳພອກ
ຣິມນໍາຮິມຫ້າຍ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ :
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:
ถิ่นที่อยู่

ຜັກໜ່ອຍຈ່າ [ຜັກໜອກ]
ແກ້ຮຸນໃນ ຫ້າໃນ ບວນ
ໃບ ຮາກ ຕັ້ນແຊ່ດົມ ດຳພອກ
ຮັບປະການສົດ
ພື້ນຮາບຄຸນ ທຸງນາຫ້ວໄປ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พื้อย่างเจ [หม่าหวานเหลา]
สรรพคุณ	รักษาเหงื่อกบworm
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากเคลือบกินหรืออม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พื้อชาญญี
สรรพคุณ	แก้พิษทั้งปวง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พื้อวูเต [ขังปี้แค่น]
สรรพคุณ	แก้ท้องร่วง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากนำไปต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดินแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พื้อซอหวะօອแบ
สรรพคุณ	ขับลม แก้ท้องเสีย แก้ปวด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ห้องสำหรับเด็กและผู้ใหญ่
ถิ่นที่อยู่	ใบขี้ฟ้าห้อง ที่โล่ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	彷คุ [หม่าสา่น]
สรรพคุณ	รักษาฝี
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบตำประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ฟะ โวะ [แหลมนาไส้]
สรรพคุณ	แก้ไข้ แก้ปอด (ลาหุ่นนะ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้ไฟไหม้ นำร้อนลวก(ลาหุ่ญ)
ถิ่นที่อยู่	รากเข้ายาแก้ไข้

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	พื้อลาโก'
สรรพคุณ	แก้ไฟไหม้ นำร้อนลวก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำไปต้ม เช่น นำเด็กทารกแพลง
ถิ่นที่พับ	ป่าดิบแล้ง

138. ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะข้อเจล [ต้นพุตรา]
สรรพคุณ	แก้โคนผี เด็กนอนไม่หลับ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำไปต้มอาบ
ถิ่นที่อยู่	บริเวณทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะจีนป่า [มะเขือบัว]
สรรพคุณ	แก้คุณ ไส้ย แก้เด็กนอนไม่หลับ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ ผล คั่วประคบ
ถิ่นที่อยู่	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะขี้อซี [มะเขือเจล]
สรรพคุณ	แก้เจ็บท้อง(ลาหุ่ญ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ผลแก้มือเท้าร้อน ผลเอามะลิดออก
ถิ่นที่พับ	แล้วรวมไว้ (ลาหุ่นนะ)

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะแคร่เต
สรรพคุณ	แก้เจ็บฟัน เจ็บเหงือก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกเคลือบ
ถิ่นที่อยู่	ตามไหหล่าฯ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะตีโใหม่ย, บะ โจะ
สรรพคุณ	แก้เป็นคุ่มนำหนอง ไฟไหม้
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบพอก เปลือกต้มถังแพลง
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	มะนอแจ'
สรรพคุณ	แก้เสื้นอึนเคล็ด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้าภูเต
สรรพคุณ	แก้ท้อลงร่างและรักษาอาการเจ็บตา
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เอาทุบเหลวบีบนำไปใส่ตา รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้าภูพระ [ฝรั่ง]
สรรพคุณ	แก้ท้อร่าง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ เคลือบกินสดหรือต้มดื่ม
แหล่งที่พบ	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้าแกะแล, ก่อแจ่ซี [ตะขบป่า]
สรรพคุณ	แก้คุณไส้, เป็นอาหาร
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำไฟปัวประคบร
ถิ่นที่อยู่	กินลูกกินยอด หัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้าคูสี [มะขม]
สรรพคุณ	แก้ท้องร่วง ผลแพกินช่วย เจริญอาหาร
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกต้มดื่ม, ผลแพ
ถิ่นที่อยู่	บนเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้าดี [ผักดีด]
สรรพคุณ	รักษาผลอักเสบ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม ใบตำพอก
ถิ่นที่พบ	พบทั่วไป

ชื่อสมนูนไทย	ม้านเตอ [มะก่อ]
สรรพคุณ	แก้ท้องร่วง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือก ต้น ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	บนเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ม้านเนะเค่อ [หญ้าโคตุง]
สรรพคุณ	แก้ไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ตามไร่เลเว่นทั่วป่า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ม้าโน [มะม่วง]

สรรพคุณ :

แก้คันจากใบไม้มีพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:
ถิ่นที่อยู่

ใบ ต้มอาบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ม้าโนเขือ

สรรพคุณ

แก้ไข้ตัวร้อน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ใบตากแห้งแล้วดัดไส้ต่า รากรด้มดื่ม
ป้าดิบชืน

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ม้าแสลงลี่ [มะเจือพวง]

สรรพคุณ

แก้ปวดเมื่อย แก้อาเจียน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

รากรด้มดื่ม
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มึนี้อ้าแพ้นุ [อบเชยเดา]

สรรพคุณ

แก้ไฟหනอง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ใบคำพอก
ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มือคื็องจะอย [ผักชีฟรัง]

สรรพคุณ

แก้พิษงู ผื่นต่อย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ คำพอกแก้ผื่นต่อย ,

ถิ่นที่อยู่

บี้แซ่น้ำดื่มแก้พิษงู

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

มุดนื้อแน [น้ำนมราชศี]
แก๊พิมจู
ใบ ตำพอก
บริเวณ ไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ:
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:
ถิ่นที่อยู่

มุดม่วง [ว่านมหา kaz]
แก๊พิมหั้งปวง
หั้งดัน นำมาคั่วแล้วบริเวณที่เกิดพิษ
ป้าดิบແลং

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
แหล่งที่พบ

มู่แต่
แก๊พิมแมลงปุ่ง
ใบขี้ท่า
ไหล่เข้าทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยะต่อมูด [หนานม ໄກ ให้]
แก๊ท้องร่วง
راكต้มดื่ม
ทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สารพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยะต่อมูด [หญ้าจิยอน]
แก๊บวมแก๊ เจ็บท้อง
หั้งดันต้มอาบ ต้มดื่ม
พบได้ทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก้ก้ออย
สรรพคุณ	แก้ผิดเดือน แก้อาหารเป็นพิษ แก้อาการปากเป็นแพลง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เดา,ใบ ต้มดื่ม,ต้มอบ
ถิ่นที่อยู่	ริมแม่น้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก้ก้ออย [เครือก้องแกลง]
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	راكต้มดื่ม ใบอบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่
สรรพคุณ	แก้โรคนิ่ว แก้ไข้สะบัดร้อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	สะบัดหน้าว
ถิ่นที่พืช	راكต้มดื่ม ใบต้มอาบ

ชื่อท้องถิ่น /ชื่อล้านนา	ยาแก่
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบต้มอบ راكต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่เงียว
สรรพคุณ	แก้ผิดเดือน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	راكต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	บนไทรล่าhexa

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่เงี้ยะ
สรรพคุณ	แก้ผิดเดือน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบต้มอบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น	ยาแก่ญี่ [ตีวะเกลี้ยง]
สรรพคุณ	แก้ท้องร่วง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่ตุ้ย
สรรพคุณ	แก้ไขมานาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ เดา ต้มอบ รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดินสาขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่น้อย (เขียว)
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่น้อย
สรรพคุณ	แก้ผิดเดือน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม ใบต้มอบ
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่เบื้อย
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่ເຜີຍ
สรรพคุณ	แก້ເຈັບທ້ອງ ແກ້ພິດເດືອນ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ໃນ, ຮາກ ຕົ້ນອາບ ຕົ້ນຄົ່ນ
ถิ่นที่พบ	ປໍາທ້ວາໄປ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่ຟູ
สรรพคุณ	ແກ້ພິດເດືອນ , ແກ້ເຈັບທ້ອງ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ໃນ ເປັນຍອກ ຕົ້ນອົບ ຮາກຕົ້ນຄົ່ນ
ถิ่นที่อยู่	ປໍາທ້ວາໄປ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาแก่ຟູ(ขา)
สรรพคุณ	ເຈົ້າຢູ່ອາຫານ ແກ້ພິດເດືອນ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ເປັນຍອກ, ຮາກ, ໃນ ຕົ້ນຄົ່ນ
ถิ่นที่อยู่	ປໍາດີບເຫາ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ยาຈ່າ [ເປົ້າຫລວງ]
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ ແກ້ອາກາຣເຕັກ ໄມ່ສາຍນອນ ໄມ່ຫລັບ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ໃນ ຮາກ ບດແລ້ວແຫ່ດື່ນ
ถิ่นที่อยู่	ປໍາທ້ວາໄປ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาโนบโล [ปูเลย]

รักษาโรคซัก แก้ไข้ในเด็กที่มีไข้ขึ้น

สูง ถอนขนแมงบ่ แก้ท้องเสีย
หัวดำประคบพังตัว ฝนหัว
พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยือ [หญ้าคา]

แก้ไข้ในกระดูก(ลาหู่ญี่),

แก้บวม(ลาหู่นະ)

รากดื้ัดื้น

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยือชะ [หญ้าคมบาง]

แก้วeinหัว อาเจียน อาหารเป็นพิษ

รากเคี้ยวกิน

ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยือมุดโก'

แก้ไข้ในสมานบาดแผล

ใบดื้ัดื้น

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยือช้อมา [ตันตะไคร]

แก้อการลมบ้าหมู ลมซัก

ทั้งต้นหรือส่วนดื้ัดื้น นำมาทา

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ล้าแม่ม [朗吉德]
สรรพคุณ	แก้พิษงูกัด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เอาตำปอก
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ลาแม่มเกอ
สรรพคุณ	แก้หิต
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากตำเข่น้ำแล้วนำมาพอก
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ลุ้แป๊ะ [ตาลเดี่ยว]
สรรพคุณ	แก้ฝ้าหน้าดำ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ราก ต้มแซ่บแล้วล้างหน้า
ถิ่นที่อยู่	บันไ浩ล่าฯ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ลุ้แป
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบอ่อนกินสด รากรากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แลกอเต [ผักแซ่บดูกร]
สรรพคุณ	แก้ไขอน捺ก โคนคุณไสย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม ใบตำประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แล็กอยจี้ [หัวข้าวเย็นใต้]
สรรพคุณ	แก้ปวด หัวตัวร้อน เป็นไข้ อาเจียน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้า ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	พื้นที่สูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แล็กหม่า ,อีاثอพือสื่อ,น้ำข้าหม่า
สรรพคุณ	[ເພກາ]
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้อาหารเป็นพิษ แก้ร้อนใน
ถิ่นที่อยู่	ใบ ลำต้นต้มดื่ม ทานเป็นอาหาร ได้ ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	โอล
สรรพคุณ	ม้าพยาธิเส้นด้าย(ลาหู่นะ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้ปวดฟัน (ลาหู่ญີ)
ถิ่นที่อยู่	ต้น ใบเผาไฟนำมาลอกนั่งม้าพยาธิ (ลาหู่นะ) เผาไฟแล้วนำมา กัดไว (ลาหู่ญີ) ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ลีหยะฟู [พลับพลึง]
สรรพคุณ	แก้ร้อนใน ปวดท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัวตำปอกบริเวณท้อง
ถิ่นที่อยู่	ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หน่าเก้าะ
สรรพคุณ	รักษาข้อเคล็ด เท้าแพลง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ รากรตำประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป้าคงคินริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หน่าคาเตาะ
สรรพคุณ	แก้ไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หน่าปะกูนະซี [หนาดคำ]
สรรพคุณ	แก้ผิดเดื่อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ, ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หน่าปะกูนະซี 2 [เครื่อมะແຕກ]
สรรพคุณ	แก้ลมผิดเดื่อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทั้งรำไปต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หน่าเพี้อชื่อ
สรรพคุณ	แก้ไข้ ปวดหัว อาเจียน ไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมะງ
สรรพคุณ	รักษาโรคหูมีน้ำหนอง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ยางจากก้าน ยอดหยดหูหยดหู
ถิ่นที่อยู่	ป้าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมีเกอะ)
สรรพคุณ	รักษาโรคผิดเดื่อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมีชื่อนะ [กระชาดคำ]
สรรพคุณ	แก้เจ็บท้อง, ท้องอืดท้องเฟ้อ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้านำไปทุบแล้วทา
ถิ่นที่อยู่	ที่ ๆ มีความชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมีซี [โก่ง]
สรรพคุณ	รักษาเด็กท้องร่วง(ลาหู่นะ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้ขัดเบาแก็บวน(ลาหูญี่)
ถิ่นที่อยู่	ข้อที่มีเส้นดำต้มดื่ม

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมีชีนະ [ขมิ้นคำ]
สรรพคุณ	แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ ขับลม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้า กินสด
ถิ่นที่อยู่	ป่าทวาย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมีซือ
สรรพคุณ	แก้ไข้ตัวร้อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัว เหง้า ตำทำทั้งตัวสำหรับเด็ก
ถิ่นที่อยู่	ที่ชืนไกลัน้ำайл

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หมู่ทู่กี๊ะ
สรรพคุณ	สมานแผล
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ยอดและใบคำพอกบาดแผล
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หย่อแข็ง
สรรพคุณ	แก้กินผิด แก้ผิดเดือน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ, ราก ต้มอบ ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ใกล้เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หล่าจื๊ะ
สรรพคุณ	แก้อักเสบ ร้อนใน แพลไฟไหన
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบคำพอกแพลไฟไหน เคี้ยวกิน
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หวานกอแพ [อบเชย]
สรรพคุณ	แก้อาหารเป็นพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกจากลำต้นใส่แพลงสุด
ถิ่นที่อยู่	ต้มดื่มช่วยรักษาแพลไม่ให้ขึ้นกเสบ ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หวานจูปานะชี่
สรรพคุณ	เพิ่มน้ำนมแม่หนู
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ รากซอยใส่อาหารหนู
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หวานเจยาซี
สรรพคุณ	แก้กระดูกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบคั่วประคบ
ถิ่นที่อยู่	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หวานพีโก'
สรรพคุณ	แก้กระดูกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบซอย คั่วประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หว่อตี้เก๊สี
สรรพคุณ	รักษาแผลมีหนองและหนอง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทึ้งตันผสมเกลือให้วากิน
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	หัวเนี๊ะ
สรรพคุณ	แก้กระดูกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำไปคั่วประคบ
ถิ่นที่อยู่	บนต้นไม้ บนก้อนหินและ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	เหมมอเต
สรรพคุณ	แก้บวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ถ้าต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แหนม'แกะ
สรรพคุณ	แก้แพลด้อกเสบ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกตากแห้งบดเป็นผงใส่แพล
ถิ่นที่อยู่'	ป้าดินແลঁঁ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แหนมซื้อ [ขมิ้นชัน]
สรรพคุณ	แก้เจ็บท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เหง้านำมาทุบแล้วทา
ถิ่นที่อยู่'	ป้าดินชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แหนม'ดา
สรรพคุณ	แก้เจ็บปาก เจ็บริมฝีปาก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบเคี้ยวอมไว้บริเวณที่เป็นแพล
ถิ่นที่อยู่'	ริมแม่น้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แหนมปีก้อ [หวานสะพายตะกร้า]
สรรพคุณ	แก้กินเห็ดพิษ , แก้ผื่นคัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	นำปลายหวานเผาไฟแล้วใส่น้ำ
ถิ่นที่อยู่'	ในที่อากาศเย็น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	แหนม'เสาะ [ซ้อ]
สรรพคุณ	แก้บวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	เปลือกต้มอบ
ถิ่นที่อยู่'	ป้าทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

แหนม&ะนะชี่ [朗 жеี่ยว]

แก้อาหารเป็นพิษ

บีบไปแล้วนำฟองมาทาแผล

ป้าทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

แหลมหยี่อย [หลูนเย็นยีด]

แก้ร้อนใน

ใบ ลำต้นแซ่น้ำดื่ม

ป้าทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อ้อก่าโอะ [อ้อยช้าง]

สรรพคุณ

แก้น้ำนมไม่ไหล แก้อาการ

นมคัด(รูน้ำนมอุดตัน)

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบตำพอกหัวนม

ถิ่นที่อยู่

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ่อเหنمอะแจ่ [มะเดื่อ]

แก้ปวดหัว ปวดเอว เมื่อยล้า

รากต้มดื่ม ใบอบ

ป้าทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ๊ะซูจី

แก้อาการเป็นไข้ไม่สบายยานคำ คืน

ใบ ก้าน เปลือกต้มดื่มและอาบ

ป้าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อี๊พิแกะวะ
สรรพคุณ	แก้ผดเดือน กินผิด อาหาร เป็นพิษ งูสวัด ผื่นคัน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบต้มดื่ม/ ยางและใบตำหา
ถิ่นที่อยู่	ตามไหหล่าฯ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อี๊ฟะว้อย
สรรพคุณ	แก้ปวดเมื่อย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ทั้งต้น รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	บันเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อาเก้อยะเจ [ไม้คำ]
สรรพคุณ	แก้โคนไฟใหม่น้ำร้อนลวก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำมาตำใส่น้ำแล้วทาแผล
ถิ่นที่อยู่	ท่าวีป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อากู
สรรพคุณ	รักษากระดูกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบตำประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าดินเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้าขี้ะ [โภกฎหมาย]
สรรพคุณ	แก้เลือดกำเดา สมานแผล(ลาหุ่นนะ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้ไข้(ลาหุ่นยิ)
ถิ่นที่อยู่	ใบ ราก รากต้มดื่ม ใบขี้ย์ประคบ ป่าท่าวีป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าคาซี๊เว [ดอกบัวตอง]

แก้ปวดเมื่อยตามตัว

ใบนำไปคั่วประคบร้อน (ห่อผ้าประคบ)

ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าแคว้อย [กรุงเทพฯ]

ขับปัสสาวะ

หัวต้มดื่ม

ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าซู [ไนยราบ]

แก้เด็กนอนดึ๋นนอน ไม่หลับ

ยอดอ่อนนำไปต้มอาบ

ทัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อู้ฟะ

แก้อาการตามัวในรัว

ใบตากบดเป็นผง

เป่าใส่ตัวรัว

ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าซู [หนองจาย]

แก้โคนพี เด็กนอน ไม่หลับ

ใบนำไปต้มอาบ

ป้าดินແลง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ำซูกกอย [คนทา]
สรรพคุณ	แก้noonไม่หลับ โคนผีป่า
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบนำไปเผาแล้วประคบ
ถิ่นที่อยู่	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ำซูกกอย [มะตันขอก]
สรรพคุณ	ก่อนใช้ยาอื่นต้องใช้ยาตัวนี้
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบ,ต้น ต้มอบ ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดินขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา อ้ำซูกค่า	[มะแวงดัน] ผลสีเขียว
สรรพคุณ	แก้ไข้ตัวร้อน ปวดเมื่อย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าหัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ำทอเทาะนะซี
สรรพคุณ	แก้บ้าดแพลสด สมานแพล
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัวนำไปทุบแซ่น้ำแล้วใส่แพลสด
ถิ่นที่อยู่	ป้าหัวไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ำนะก่าเต, อ้ำนะแก่ซี
สรรพคุณ	รักษาโรคเริม(ลาหุ่นจะ)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	กระดูกหัก (ลาหุ่ญ)
ถิ่นที่อยู่	ทั้ง 5 รากต้มดื่ม ประคบ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อันงแగ่จ่า [เตากระทกรก]
แก้คุณໄສຍ
ใบนำไปคั่วประคบ
ท้าไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาแน
แก้ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ
รากต้มดื่ม
เข้าสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาบากาเกะซือ, แล้วโวเต
แก้กระดูกหัก
ใบคั่วประคบ
รินนำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อ้าແນີເກອ
แกໍພິດເຄືອນ
ใบต้มอาบ
ປ້າດົບເຂາ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ แกໍໄອ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาປຸ່ງຂອຍ [ก้างปลาขาว]
ช่วยทำให้ตัวนอนออกจากการแพลง
ວວ ຄວາຍ
รากต้มดื่ม ใบตากแห้งขี้ให้เป็นผง
ใส่แพลงວວ ຄວາຍที่เป็นหนอง
ປ້າທ້າໄປ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อาเปี๊เต
สรรพคุณ	แก้ปวดตามข้อ แก้ปวดกล้ามเนื้อ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	แก้เจ็บตา
ถิ่นที่อยู่	เดา-ยอดคำพอก แก้ปวดตามข้อ และกล้ามเนื้อ พองที่ห้ออกจากเดาเป่า ใส่ตาเพื่อแก้อาการเจ็บตา
	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ามะเตะ [คว่าต่าย hairy เป็น]
สรรพคุณ	แก้โคนไฟใหม่น้ำร้อนลวก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบยอดคำพอกในป่า
ถิ่นที่อยู่	ไบ ยอดคำพอกในป่า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ามะนะ [ดึงหว้า]
สรรพคุณ	แก้ขัดเบา แก้ไข้ แพลงก์นปาก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	หัวต้มดื่ม สดผ่านแล้วใช้ฟันกดไว้ แก้แพลงก์นปาก
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ามะโน๊ะ บช้อมจ้าง]
สรรพคุณ	แก้เป็นไข้ตัวร้อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หั้งต้นต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ามะว้อย [เกลี้ดปลาช่อน]
สรรพคุณ	แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ
ส่วนที่ใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้ามะหยี่อ
สรรพคุณ	แก้ร้อนในแก้เจ็บคอ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบซอยประคบบริเวณคอ
ถิ่นที่อยู่	ตามไหหล่าฯ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้าพิ [พริก]
สรรพคุณ	แก้แพลงไฟใหม້ นำร้อนลางก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ผลตำให้ละเอียดแล้วทา
ถิ่นที่อยู่	พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้าพิหมุ [ผักเผ็ด]
สรรพคุณ	แก้แพลงอักเสบ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบขี้พอกแพลงแก้อักเสบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อ้าพิโน [โทงเทง]
สรรพคุณ	รักษาโรคกระเพาะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อึ๊ก๊ะกือสู [ว่านน้ำ]
สรรพคุณ	แก้ร้อนเมือร้อนเท้า แก้อาการ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ท้องบวม อ่อนเพลีย
ถิ่นที่อยู่	ทั้งต้น ต้มดื่ม ในน้ำหรือที่ชืนและ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีชูป่านอย [ตอกข้าวสาร]
แก้ไข้ตัวร้อน ปวดเมื่อย
راكตืมดื่ม ใบอบ
ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโซะ [سانคำ]
แก้แพลงตอนสะเก็ด
ใบนำไปต้มอาบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโซะแจ่ [سانเจิน]
แก้เป็นตุ่มน้ำหนองแก้โคน
ไฟไหม้
ใบเปลือกตำพอกทาแผล
ต้มล้างแผล
ไหหล่า

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโซะแอ่ [ตันข่อย]
แก็บวม
ลำต้น ใบนำไปต้มอาบ
รินนำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีญูเนอะมะ
แก้อาหารเป็นพิษ
ใบ راكตืมดื่ม
ป้าดิน夷ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อีแม่หน่าเว
สรรพคุณ	แก้ไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	อູຝູຝະ
สรรพคุณ	แก้อาการตามัวในวัว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบตากบดเป็นผง
ถิ่นที่อยู่	เป่าไส่ตาวัว

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ອູຝູຍາແກ່
สรรพคุณ	ตัน รากต้มดื่ม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้หน่อ เม็ด
ถิ่นที่อยู่	ตามเขาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ซอพระจี
สรรพคุณ	แก้ไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ซอหน่าปอ [ชาหยັ]
สรรพคุณ	รักษาอาการบวม หื้ออักเสบ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบตำพอก
ถิ่นที่อยู่	ป้าดิน夷

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	绍ອະປິອ [ต้นกล้วย]
สรรพคุณ	แก้เลือดกำเดาออกไม่หยุด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	กาบกล้วยบีบเจาน้ำจากกาบ หรือคั้นแล้วดูดหัว
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ແຊພື້ອນື້ອ [มะກຶງ]
สรรพคุณ	แก้ปวดเมื่อย ไม่สบาย โรคตับ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ راك	ถ้าต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ແສສ່າຕ່ອງງູ
สรรพคุณ	รักษาโรคกระดูกสันหลัง แก้ท้องร่วง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	รากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	ໄມນີຫຼືອ
สรรพคุณ	แก้ร้อนใน รักษาโรคกระเพาะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใบหันให้กระเด็นแล้วประคบ
ถิ่นที่อยู่	ป่าทั่วไป

ภาคผนวก ๖

รูปกิจกรรม

รูปกิจกรรม

หมochanผ่าละหู'เข้าร่วมพัฒนาโครงการ

สำรวจสมุนไพรชนผ่าละหู'บ.ห้วยชุมพู

สำรวจสมุนไพรชนผ่าละหู'บ.ห้วยป่าไร'

เก็บข้อมูลการดูแลรักษาสุขภาพบ.ห้วยป่าไร'

รายงานผลงานวิจัยการแพทย์ชนผ่าละหู'

ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

สาขิตการดูแลรักษาสุขภาพด้วย

“พิธีกรรมสู่ชัย”

ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550